

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อสภาพและวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 216 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จำนวน 140 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา คือสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ให้กระจายตามสัดส่วนขนาดสถานศึกษาและอำเภอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดตามจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่แสดงในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารในสถานศึกษา

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		ร.ร. ขนาด เล็ก	ร.ร. ขนาด กลาง	ร.ร. ขนาด ใหญ่	รวม	ร.ร. ขนาด เล็ก	ร.ร. ขนาด กลาง	ร.ร. ขนาด ใหญ่	รวม
1	นางรอง	26	25	7	58	12	14	7	33
2	ละหานทราย	11	18	5	34	5	12	5	22
3	หนองกี่	16	16	3	35	8	11	3	22
4	ปะคำ	6	5	7	18	3	4	6	13
5	หนองหงส์	13	13	5	31	6	6	5	17
6	โนนสุวรรณ	2	3	4	9	2	3	4	9
7	โนนดินแดง	2	8	2	12	2	5	2	9
8	เฉลิมพระเกียรติ	6	8	5	19	5	5	5	15
	รวม	82	96	38	216	43	60	37	140

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านตัวบุคคล 2) ด้านองค์กร 3) ด้านองค์กรกับหน่วยงานภายนอก และวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ทั้งหมด 5 ด้าน ของโรมัสและคิลแมนน์ 1) การเอาชนะ 2) การร่วมมือ 3) การประนีประนอม 4) การหลีกเลี่ยง 5) การยอมให้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักรของสภาพปัญหาความ
ขัดแย้งในสถานศึกษาของผู้บริหาร 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาที่มากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาที่มาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหามากปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นเอง
เพื่อศึกษาสภาพและวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ซึ่งเสนอขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างแบบสอบถาม และศึกษาแบบสอบถามที่นักวิชาการ
นักวิจัยสร้างไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนด โครงสร้างของแบบสอบถาม
3. กำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและวิธีการแก้ปัญหา
ความขัดแย้งในสถานศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ร่างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
ให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณา
ตรวจสอบ ดังนี้
 - 5.1 นายไพบุลย์ ตักกศิลาพันธ์ ุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านโคกเขาพัฒนา อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา
 - 5.2 นางวิมล เผ่าเวียงคำ ุฒิกการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต ครู โรงเรียน
บ้านโคกลอย อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านภาษา
 - 5.3 นายประสิทธิ์ สุขสันต์ ุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านโคกลอย อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านวัดผล
และประเมินผล
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(IOC : Index of Item Objective Congruence) ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธี
ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.859

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ทำหนังสือ
ขอความร่วมมือ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา
2. ขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3
ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลของแต่ละสถานศึกษา
3. นำส่งแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดส่งที่ช่องส่งหนังสือที่สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ หลังจากเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว จัดลำดับ
แบบสอบถามลงรหัสพร้อมตรวจสอบความถูกต้อง ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แยกการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และขนาด
สถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบายพร้อมจัดอันดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อสภาพปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการแปลความหมาย ดังเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 124)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีสภาพปัญหา/วิธีการแก้ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe' Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทดสอบโดยใช้สถิติ t – test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) แบบสอบถามแต่ละข้อถ้ามีค่า ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าใช้เป็นแบบสอบถามได้ โดยจะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาประเมิน มีสูตรดังนี้ (ไมตรี บุญทศ. 2549 : 37)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาช (Cronbach) ที่บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 116) กล่าวไว้ตามสูตรคือ

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{n} 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
	f	แทน	ความถี่ของข้อมูล
	x	แทน	ข้อมูลแต่ละค่า
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูลแต่ละค่า
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน คือ t-test และ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_H - \bar{x}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน ค่าอำนาจจำแนก
	\bar{x}_H	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	\bar{x}_L	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n	แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

MS_b	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม